Gmina Wierzbinek
Pl. Powstańców Styczniowych 110
62 - 619 Sadlno

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Wierzbinek za 2023 r.

Sporządziła:
Karolina Racinowska

Zatwierdził:
Wójt Gminy Wierzbinek
/-dr Paweł Szczepankiewicz/

Wierzbinek, 30 kwietnia 2024 r.

1. Wprowadzenie

1.1. Cel przygotowania analizy.

Niniejszy dokument stanowi roczną analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Wierzbinek sporządzoną w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

1.2. Podstawa prawna sporządzenia analizy.

Analizę sporządzono na podstawie art. 9tb ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2024 r. poz. 399 ze zm.), gdzie określony został wymagany zakres takiej analizy.

1.3. Regulacje prawne z zakresu gospodarowania odpadami:

•Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2016-2025 wraz z planem inwestycyjnym;
•Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2022;
•Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2024 r. poz. 399 ze zm.);
•Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1587 ze zm.);
•Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (Dz.U. z 2017 r. Poz. 2412);
•Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 3 sierpnia 2021 r. w sprawie obliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych (Dz. U. z 2021, poz. 1530);
•Rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 2 stycznia 2020 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz.U. z 2020 r. poz. 10).

2. Możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych

W 2023 r. na terenie Gminy Wierzbinek nie było zlokalizowanej instalacji przystosowanej do przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.
Do końca 2012 r. na terenie gminy funkcjonowało Gminne Składowisko Odpadów Komunalnych w Zielonce, które przyjmowało odpady inne niż niebezpieczne i obojętne do procesu unieszkodliwiania D5. W związku z wejściem nowych uregulowań prawnych składowisko to musiało zostać zamknięte i w 2014 r. zakończona została jego rekultywacja. Wykonawcą rekultywacji była firma: TOMBET Zakład Usługowo – Handlowy, Tomasz Gwóźdź, ul. Wesoła 51/403. 25-363 Kielce, a Inżynierem Kontraktu - Gromtmij Polska Sp. z o.o., ul. Ziębicka 35, 60-164 Poznań. Rekultywacja została wykonana na zlecenie Miejskiego Zakładu Gospodarki Odpadami Komunalnymi Sp. z o.o., ul. Sulańska 13, 62-510 Konin w ramach projektu „Uporządkowanie gospodarki odpadami komunalnymi na terenie subregionu konińskiego". W tej chwili zrekultywowana kwatera jest regularnie monitorowana.
Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw zniosła regionalizację gospodarki odpadami. Gmina Wierzbinek do dnia wejścia w życie ustawy tj. 06.09.2019 r. należała do regionu VIII, gdzie funkcję Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych pełnił Zakład Termicznego

Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych, ul. Sulańska 13, 62-510 Konin, zarządzane przez Miejski Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi Sp. z o.o. w Koninie. Funkcję instalacji do składowania odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych pełni Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Koninie ul. Sulańska 13, 62-510 Konin. Z kolei funkcję instalacji do przetwarzania odpadów zielonych i innych bioodpadów w regionie pełniły:

–MZGOK Konin kompostownia odpadów zielonych i innych bioodpadów - ul. Sulańska 13, 62-510 Konin - zarządzana przez Miejski Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi Sp. z o. o.

–kompostownia pryzmowa - m. Genowefa, 62-540 Kleczew - zarządzana przez Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej, ul. Rzemieślnicza 21, 62-540 Kleczew

–Kompostownia pryzmowa - m. Nieświastów, 62-530 Kazimierz Biskupi - zarządzana przez Spółdzielnię Kółek Rolniczych, ul. Golińska 10, 62-530 Kazimierz Biskupi

–Kompostownia osadów ściekowych, odpadów zielonych i innych bioodpadów ul. Energetyczna 11, 62-600 Koło - zarządzana przez Miejski Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. ul. Energetyczna 11, 62-600 Koło.

Po wejściu w życie nowych przepisów nie ma już ograniczenia do zagospodarowania odpadów jedynie w ramach regionów, jednakże z uwagi na zasadę bliskości oraz umowę wykonawczą dotyczącą budowy Zakładu Termicznego Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne, bioodpady stanowiące odpady komunalne oraz ewentualnie występujące przeznaczone do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych w dalszym ciągu trafiają do MZGOK Konin.

3. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.

Główną potrzebą inwestycyjną związaną z gospodarką odpadami na terenie gminy Wierzbinek była budowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych. Punkt ten będzie zlokalizowany na terenie byłego Gminnego Składowiska Odpadów Komunalnym w Zielonce, gdzie pod koniec 2014 r. zakończono rekultywację kwater ze zgromadzonymi odpadami.

Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych przyjmuje od mieszkańców gminy takie odpady jak:

- odpady budowlane i remontowe pochodzące z gospodarstw domowych,
- popiół z palenisk domowych,
- odpady wielkogabarytowe,
- opony,
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- zużyte baterie i akumulatory,
- przeterminowane leki i chemikalia,
- odpady ulegające biodegradacji, w tym zielone.

W 2013 r. uzyskano niezbędne decyzje i pozwolenia związane z realizacją budowy PSZOK w Zielonce. W 2016 roku wykonano instalację odwadniającą oraz zakupiono specjalistyczne pojemniki. W 2017 r. przygotowano projekt pn. "Budowa Gminnego Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Zielonce wraz z zakupem wyposażenia.", który na początku 2018 r. został złożony na konkurs Działania 4.2 Gospodarka odpadami, 4.2.1 Tworzenie kompleksowych systemów gospodarki odpadami oraz uzupełnianie istniejących WRPO i ubiegał się o dofinansowanie w ramach środków z funduszy Unii Europejskej. Projekt ten znalazł się na liście rankingowej projektów przeznaczonych do dofinansowania i w 2018 r. zawarto w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Wielkopolskiego umowę o dofinansowanie budowy PSZOK dla Gminy Wierzbinek. W 2019 r. budowa PSZOK w Zielonce

została ukończona. Z przeznaczonych środków oprócz infrastruktury technicznej niezbędnej do funkcjonowania obiektu tj. bramy, wjazdy, kontenery na odpady, budynki magazynowe, monitoring czy oświetlenie zakupiono również koparko-ładowarkę. W ramach edukacji ekologicznej na terenie PSZOK wykonano ścieżkę edukacyjną, zakupiono również ulotki i plakaty. Otwarcie PSZOK-u dla mieszkańców nastąpiło w połowie roku 2021 r. W przyszłości teren PSZOKU-u wymaga jeszcze inwestycji w zakresie zmiany ogrodzenia dookoła placu.
Realizując zadanie nałożone na gminę art. 3 ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, polegające na zapewnieniu budowy, utrzymania i eksploatacji regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych gmina Wierzbinek przystąpiła do zawartego w tym celu porozumienia 36 gmin z powiatów: konińskiego, kolskiego, słupeckiego i tureckiego. W ramach porozumienia realizowany jest projekt „Uporządkowanie gospodarki odpadami na terenie subregionu konińskiego" dofinansowany z Funduszu Spójności w ramach działania 2.1. Kompleksowe przedsięwzięcia z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi ze szczególnym uwzględnieniem odpadów komunalnym Programu Infrastruktura i Środowisko. Głównym celem projektu była budowa Zakładu Termicznego Unieszkodliwiania Odpadów w Koninie.

4. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych.

Gmina zgodnie z podjętymi przez Radę Gminy Wierzbinek uchwałami pobiera opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Z pobranych opłat gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, które obejmują:
1) odbieranie, transport, zbieranie, odzysk i unieszkodliwianie odpadów komunalnych;
2) tworzenie i utrzymanie punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych;
3) obsługę administracyjną systemu.

Na terenie Gminy Wierzbinek w 2023 r. obowiązywała stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w wysokości: stawka podstawowa 24,00 zł za osobę, gdy odpady są gromadzone w sposób selektywny, oraz stawka podwyższona – 88,00 zł za osobę, jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku gromadzenia odpadów w sposób selektywny.
Od 1 czerwca 2020 r. wprowadzono możliwość zwolnienia w części opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym w kwocie 2,00 zł miesięcznie od każdego mieszkańca zamieszkującego daną nieruchomość.

Za 2023 r. naliczone należne opłaty wyniosły **1 667 572,57 zł** , przy czym należnych wpłat dokonano na kwotę **1 476 597,99 zł** (wpłaty bieżące i zaległe). Zaległości w opłacie za gospodarowanie odpadami na dzień 31 grudnia 2023 r. Wynosiły **165 568,41 zł** (od momentu wprowadzenia opłat). W ramach gospodarki odpadami komunalnymi wydatkowano kwotę **1 595 919,68 zł,**
Wyszczególnienie wydatków zgodnie z art.6 r ust. 2e:

- **Koszty odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych (art. 6r ust.2 pkt 1)** wyniosły 1 364 518,11 zł, w całości pokryte dochodami z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.
- **Koszty obsługi administracyjnej systemu (art. 6r ust.2 pkt 3)** łącznie wyniosły w 2023 roku – 107 732,20 zł w całości pokryta z dochodów własnych budżetu Gminy Wierzbinek. Wydatki na obsługę administracyjną systemu to: wydatki na wynagrodzenie pracownika wraz z pochodnymi, zakup materiałów i wyposażenia (papier ksero, koperty, tonery), zakup usług pocztowych, zakup energii, wydatki na szkolenie pracownika oraz koszty postępowania egzekucyjnego – opłaty komornicze.
- **Koszty tworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych (art. 6r ust.2 pkt 2)** –123 669,37 zł na czynności związane z gminnym punktem

metale	19,92 Mg
tekstylia	0,43 Mg
niebezpieczne	0,87 Mg
ZSEiE	14,20 Mg
wielkogabarytowe	105,39 Mg
bioodpady	545,88 Mg
baterie i akumulatory	0,27 Mg
pozostałe	60,46 Mg

8. Ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

Na podstawie sprawozdań podmiotów odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarki odpadami oraz innych dostępnych danych stwierdza się, że z terenu gminy w 2023 odebrano i zebrano następujące ilości odpadów:

Odpady komunalne odebrane i zebrane na terenie Gminy Wierzbinek [w Mg]

Kod odpadu	Rodzaj odpadu	Rok 2023
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	896,400
20 03 99	Odpady komunalne niewymienione w innych podgrupach (popioły)	425,760
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	177,800
20 01 39	Tworzywa sztuczne	139,740
15 01 07	Opakowania ze szkła	139,820
20 01 01	Papier i tektura	12,280
16 01 03	Zużyte opony	25,000
17 01 02	Gruz ceglany	71,116
17 01 03	Odpady innych materiałów ceramicznych I elementów wyposażenia	0,533
17 03 80	Odpadowa papa	0,000
17 06 04	Materiały izolacyjne inne niż wymienione w 17 06 01 i 17 06 03	5,027
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	0,000

20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	3,725
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	38,480
	Łącznie :	**1935,681**

W 2023 r. odbiór odpadów komunalnych na terenie Gminy Wierzbinek realizowało
1. z nieruchomości zamieszkałych:
- Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Wierzbinku, Wierzbinek 65, 62-619 Sadlno w okresie od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. na podstawie umowy z gminą zawartej w wyniku udzielonego zamówienia publicznego na odbiór, transport i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych,
2) z nieruchomości niezamieszkałych:
- Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Wierzbinku, Wierzbinek 65 na podstawie indywidualnych umów z właścicielami nieruchomości niezamieszkałych;
- Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych w Sompolnie Sp. z o.o., ul Piotrkowska 39, 62-610 Sompolno na podstawie indywidualnych umów z właścicielami nieruchomości niezamieszkałych,
3) z punktów selektywnego gromadzenia odpadów tzw. „dzwonów"- Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Wierzbinku, Wierzbinek 65, 62-619 Sadlno na podstawie umowy zawartej z Gminą Wierzbinek.
4) prowadzenie Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Zielonce - Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Wierzbinku, Wierzbinek 65, 62-619 Sadlno na podstawie umowy na świadczenie usług w ogólnym interesie gospodarczym zawartej z Gminą Wierzbinek.

Pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych pochodzących z terenu gminy Wierzbinek nie zostały poddane składowaniu. Odpady powstałe po sortowaniu odpadów selektywnie odebranych i zebranych, przekazano do składowania pod kodem 19 01 11* Żużle i popioły paleniskowe zawierające substancje niebezpieczne w ilości 0,0118 Mg

9. Uzyskane poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych

9.1 Ograniczenie masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, dopuszczalny poziom masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r. jaki gminny powinny osiągnąć do 16 lipca 2020 r. To 35 %. Rozporządzenie nie przewiduje osobnego wskaźnika dla roku 2023 r.

Zgodnie z Krajowym Planem gospodarki odpadami, do odpadów komunalnych ulegających biodegradacji zalicza się:
- papier i tekturę,
- odzież i tekstylia z materiałów naturalnych (50%),
- odpady z terenów zielonych,
- odpady kuchenne i ogrodowe,
- drewno (50%),
- odpady wielomateriałowe (40%),
- frakcję drobną < 10 mm (30%),

Przyjmuje się, że ilość wytworzonych odpadów ulegających biodegradacji przypadająca na jednego

mieszkańca gmin wiejskich wynosi 47 kg rocznie.

Łączna ilość wytworzonych odpadów ulegający biodegradacji w 1995 r. w przypadku gminy Wierzbinek wynosi **375,91 Mg**. Do ilości tej odnosi się wartości procentowe ograniczenia masy odpadów ulegających biodegradacji przekazanych do składowania przewidziane w Rozporządzeniu. Masa odpadów komunalnych ulegających biodegradacji z obszaru danej gminy, przekazanych do składowania, stanowi sumę ilości poszczególnych rodzajów odpadów ulegających biodegradacji przekazanych do składowania, tj. również odpadów komunalnych zmieszanych o kodzie 20 03 01 i pozostałości po ich sortowania o kodzie 19 12 12, jeśli przekazane zostały do składowania, oraz odpadów zebranych w sposób selektywny – przy uwzględnieniu procentowego udziału frakcji ulegającej biodegradacji w ogólnej masie tego rodzaju odpadu, określonego w Rozporządzeniu.

W 2023 r. z terenu Gminy Wierzbinek zebrano 896,40 Mg zmieszanych odpadów komunalnych z czego:
- 38,44 Mg poddano mechanicznym procesom przetwarzania (sortowanie)
- 857,96 Mg przekazano do procesu termicznego przekształcania odpadów (R1)

W 2023 r. z terenu Gminy Wierzbinek:
- selektywnie zgromadzone odpady ulegające biodegradacji nie zostały poddane składowaniu, przekazano je do procesu recyklingu R3
- żadnych odebranych odpadów zmieszanych nie przekazano bezpośrednio do składowania;
- nie przekazano do składowania odpadów o kodzie 19 12 12 pochodzących z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych.

Biorąc pod uwagę powyższe wartości wskazane w Rozporządzeniu Gmina Wierzbinek w 2023 r. osiągnęła poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania w wysokości **0,000 %**, co oznacza iż osiągnęła poziom określony Rozporządzeniem na 16.07.2020.

9.2 Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych

Zgodnie z art. 3b Ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, gminy są zobowiązane osiągnąć poziom przygotowania do ponownego użycia lub recyklingu w wysokości co najmniej 35 % wagowo za rok 2023. Sposób obliczania tego wskaźnika określa Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 3 sierpnia 2021 r. w sprawie sposobu obliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych. Wskaźnik ten stanowi stosunek ilości odpadów komunalnych odebranych i zebranych z terenu Gminy poddanych recyklingowi, do ilości ogólnej ilości odpadów komunalnych odebranych i zebranych z terenu gminy.

Z terenu Gminy Wierzbinek w 2023 r.
– odebrano i zebrano 1853,0050 Mg odpadów komunalnych
– przekazano do recyklingu lub ponownego użycia – 329,3827 Mg odpadów komunalnych.
– 506,8000 Mg bioodpadów stanowiących odpady komunalne posegregowanyo i poddanyo recyklingowi u źródła

W związku z powyższym obliczony wskaźnik przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych dla Gminy Wierzbinek wyniósł 35,43 **%** wagowo, co oznacza że gmina osiągnęła wymagany poziom wskaźnika za 2023 r.

9.3. Poziom składowania

Spośród odpadów zebranych z terenu Gminy Wierzbinek w 2023 r. Do składowania trafiły jedynie odpady komunalne niewymienione w innych podgrupach, czyli zbierane selektywnie popioły. Stosunek ilości odpadów poddanych składowaniu do ogólnej ilości odebranych oraz zebranych w roku 2023 odpadów komunalnych wynosi **22,98 %**.

10. Masa odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcania oraz stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy

Strumień niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych odebranych z terenu gminy Wierzbinek praktycznie w całości trafia na instalację Zakładu Termicznego Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych, prowadzony przez MZGOK w Koninie. Jest to podyktowane zastosowaniem zasady bliskości obowiązującej w gospodarce odpadami oraz faktem że jest to instalacja „własna" dla Gminy Wierzbinek z uwagi na posiadane udziały w spółce MZGOK Konin oraz współuczestniczenie w projekcie, którego efektem była budowa ZTUOK.

W 2023 r. procesowi recyklingu R1 czyli wykorzystaniu jako paliwa lub innego środka wytwarzania energii zostało poddanych 894,92 Mg odpadów komunalnych pochodzących z terenu gminy.
W stosunku do ogólnej ilości odpadów wytworzonych (odebranych i zebranych z terenu gminy tj. 1850,005 Mg) ilość odpadów poddanych termicznemu przekształcaniu stanowi 48,37 %.

WÓJT GMINY

dr Paweł Szczepankiewicz